

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Dorog Város Önkormányzata

2014-2019.

A Sablonban használt fogalmak

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.

Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó önkormányzati, nemzeti önkormányzati, állami és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák¹

Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átvéve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.

Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.

Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi-strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.

Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésként megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).

Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció”, mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.

Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata. Azon a társadalmi felismerésen alapul, hogy különböző életmódok és identitások létezhetnek egy időben és egy helyen, és hogy a közöttük létrejövő kommunikáció gazdagítja mindegyik résztvevőt. Az inkluzív társadalom, mint szemlélet követői a kölcsönös befogadást tartják szem előtt minden területen.

Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális háttéréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatást-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan figyelembe véve, azokból kiindulva, azokra értékékként építve alakít ki befogadó környezetet.

¹ Varga Aranka (2006) Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer. In Ismeretek a Romológia Alapképzési Szakhoz. PTE Pécs.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Dorog Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait², valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Dorog Komárom-Esztergom megye keleti részén, az Esztergomi járásban, a Pilis és a Gerecse között fekvő Dorogi-medencében fekszik, légvonalban 7 km-re a Dunától, 10 km-re Esztergomtól. A különböző városrészek 115 és 250 m közötti tengerszint feletti magasságon helyezkednek el. A település legrégebbi része, a „falu”, a Gerecse keleti nyúlványaira épült, míg az új városrészek a völgyben, a vizenyős lapályon, jelentős részben lecsapolt mocsarak helyén. A lakóterületet délnyugatról és keletről erdő, délkeletről rét és szántóföld, északról és északkeletről Esztergom-Kertváros és a Palatinus-tó határolja. Az egyetlen állandó vízfolyás a Kenyérmezői-patak, amely mentén nagyrészt lakótelepek épültek.

A Pilis és a Gerecse völgye már az újkőkor óta lakott hely. Itt haladt keresztül az a római hadiút, mely Aquincumot és a nyugati provinciákat kötötte össze, a város délkeleti határában a 4. századból származó római padlófűtéses villa romjait tárták fel. Nevét 1181-ben említette először oklevél *Durugh* formában, a török hódoltság idején elpusztult ősi falu a mai lakóterülettől délre feküdt, Ódorog néven ismert. A településnév eredetét szláv gyökerekkel, mint *drug* társ, barát, de személynévi eredettel is Attila hun király vezérének nevéből, magyarázzák.

Az elvadult tájat a sváb telepesek kapcsolták be újra az ország vérkeringésébe, az 1700-as években ismét közlekedési csomópont lett, a Buda–Bécs országúton megépült postakocsi-állomásán gyakran megfordultak a kor jeles személyiségei, mint Kazinczy Ferenc, Széchenyi István és Wesselényi Miklós. Dorog 20. századi gyors fejlődését a szénbányászaton kívül a kedvező közlekedés-földrajzi helyzete tette lehetővé; 1896-ra kiépült a Budapest-Esztergom helyi érdekű vasút, ennek köszönhetően Dorog vált a szénmedence központjává, ezzel egy időben megindult a nagyipari bányászat, a budapesti ipari- és lakossági szénfelhasználásnak köszönhetően látványos fejlődés ment végbe, a korábbi kis falu népessége tízszeresére növekedett, 1984-ben várossá nyilvánították.

Ma több mint 12 000 ember él Dorogon a jelentős turisztikai desztinációként számon tartott Dunakanyar és Esztergom, valamint a nagy gazdasági vonzóerővel rendelkező főváros közelségében a Duna-menti iparvidék határán, ezek együttes hatása biztosítja a település hosszútávú fejlődését.

² Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Dorog gazdasági szerkezetében meghatározó szerep jut az iparnak; 1960-ban a város munkavállalóinak 66,2%-a (3644 fő), 2001-ben 53,7%-a (2775 fő) ipari foglalkoztatott volt. 1955-ben a Dorogi Szénbányászati Trösztnek 10 537, a Dorogi Szénfeldolgozó Vegyipari Vállalatnak 489, a Dorogi Hőerőműnek 380, a Dorogi Mészműveknek 373, a Dorogi Bányagépgyártó Vállalatnak további 364 alkalmazottja volt. Az öt nagyvállalat összesen 14 079 embernek adott munkát, a foglalkoztatottak száma 5000 fővel meghaladta a település korabeli össznépsességét. 2008-ban több, mint 6000 fő, a város összlakosságának 50,3%-a adófizető volt, ami jelentős mértékben meghaladja a hozzávetőlegesen 40%-os országos arányt. 2008-ban a jövedelmi helyzetet jellemző egy állandó lakosra jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem 948 940 Ft volt, magasabb minden megye és a legtöbb nagyváros jövedelmi adatánál.

A város gazdasága hagyományosan a szénbányászatra épült. A gazdaságban viszonylag gyorsan végbement a szerkezetváltás, az 1990-es évek közepén regisztrált 16-18%-os munkanélküliségi ráta tíz év alatt 4%-ra csökkent. Számos üzem átalakult, magánkézbe került, illetve számos új is megtelepedett a városban. Egy átalakult üzem például a több mint száz éves múltta visszatekintő dorogi hőerőmű, amely az ipari nagyfogyasztók (pl. Richter Gedeon Nyrt.) és a legtöbb dorogi középület hőellátása mellett 3800 dorogi és esztergomi lakás távfűtés- és melegvíz-ellátását biztosítja.

A városban működik a Richter Gedeon Nyrt. Dorogi Fióktelepe. Elődje az 1922-ben a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. által épített szénleparlótelep volt, a szénfeldolgozó vegyipari vállalatot 1967-ben a Kőbányai Gyógyszerárúgyárhoz csatolták, ezzel együtt a termelés egy részét kitelepítették Dorogra, ahol a budapesti ipar dekoncentrációjával és a szénbányászat fokozatos visszafejlesztésével összefüggésben az 1960-as és 1970-es években felépült a kiterjedt gyártelep a város északnyugati határában. A vállalat a városban külön óvodát és műszaki könyvtárat tart fenn.

Itt található az országban egyedülálló veszélyeshulladék-égető (SARPI Dorog Kft.), amely főleg a szomszédos gyógyszergyár hulladékainak megsemmisítésére szakosodott. A dorogi székhelyű Baumit Kft. (korábban Dorogi Mészművek) a hazai piac meghatározó homlokzati hőszigetelő gyártója. A cég profiljába tartoznak még különböző vakolat- és esztrichrendszerek is.

A város ipari parkját 1999-ben alapították.

A város közigazgatási területén 5012 lakás található, ennek megközelítőleg fele lakótelepi, fele kertvárosi lakókörnyezetben. A lakásállomány több mint kétharmada 1960 és 1990 között épült, nagyrészt paneltechnológiával. A lakásépítés üteme jelentősen zuhant a rendszerváltás után, azonban 2005-ben fellendülés következett be, és több társasház épült. 2009 óta minden utca rendelkezik közcsatornával és felszíni vízelvezető rendszerrel. Az ivóvízvezetékekkel ellátott lakások aránya közel 100%, és több mint 99%-ukban van meleg víz és vízöblítéses WC. A szennyvízcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 88%. Az ingatlanok 25%-ában távfűtés, 33%-ában gázfűtés található.

Dorog közlekedés-földrajzi elhelyezkedése kedvező. A fontos Budapest–Esztergom vasútvonal (1931-ig HÉV) mentén fekszik. A városon halad át a 10-es főút, erre a 111-es főút csatlakozik, és biztosítja Esztergom összeköttetését Budapesttel. 1998-ban megépült a déli (csolnoki) elkerülő út, 2005-re pedig teljesen kiépült a 117-es főút, így a teherforgalom kiszorult a városból. Rosszul érinti a környező településeket, hogy még mindig nem épült meg az M10-es gyorsforgalmi út Óbuda és Dorog között. A 10-es út dorogi szakaszáról Csolnok és Kesztlőc érhető el mellékúton. A település intenzív autóbusz-forgalommal is rendelkezik.

A bányászok ünnepét a két világháború között augusztus 20-án tartották, majd 1950-tól a bányásznap ünnepség szeptember első vasárnapján volt (a tatabányai bányászokat ért sortűz

emlékére). A bányászat háttérbe szorulásával Dorogon az 1990-es évek közepétől hagyományörző szándékkal rendezik a bányásznapot.

A város kulturális és közéletének központja a felújított, impozáns József Attila Művelődési Ház, amely színházteremmel, bálteremmel és moziteremmel is rendelkezik. Továbbá egy jól felszerelt könyvtár várja az olvasni vágyókat. Dorog zenei élete is jelentékeny. Meghatározó szereplő a Bányász Zenekar, mely idén ünnepli fennállásának 125. évfordulóját. Az Erkel Ferenc Zeneiskola 2013-ban volt 60. éves.

A város hagyományosan jelentős sportélettel rendelkezik köszönhetően a város sport-egyesületeinek .

Dorog Város védett épületei:

- Zenepavilon, 1924, tervezte Gáthy Zoltán
- Schmidt-villa, 1925, tervezte Gáthy Zoltán
- Intézmények Háza, 1926, terv. Fleischl Róbert, korábban a bányavállalat központi irodaháza volt
- Hősök tere (I. és II. világháborús emlékmű, '56-os emlékkő), 1927
- Városháza, 1927, terv. Gáthy Zoltán, klasszicizáló
- Mária-barlang, 1926-1928
- Kálvária, 1928, festői kilátás nyílik a városra, az esztergomi bazilikára, a Pilis és a Budai-hegység vonulataira
- József Attila Művelődési Ház, 1923-1929, terv. Fleischl Róbert, klasszicizáló
- Szent Borbála-bányásztemplom, 1924-1931, terv. Gáthy Zoltán
- Erdélyi stílusú református templom, 1935-1936, terv. Puskás Károly
- Bányász Emlékház, 1983Német Nemzetiségi Emlékház (Deutsche Heimatmuseum), 2001
- Fürdő épület, 1914-15, tervezte Mende Valér
- Arany János Városi Könyvtár 1923. tervezte Gáthy Zoltán
- Dózsa György Általános Iskola tervezte Gáthy Zoltán
- Erkel Ferenc Zeneiskola
- Ipartestületi Székház 1927, tervezte Gáthy Zoltán
- Berberich ház
- Református és Evangélikus templom 1935-36. tervezte Puskás Károly
- Reichmann altáró
- Románház 1932. tervezte Gáth Zoltán
- Rendőrség 1892.
- Perényi villa 1924. Mende Valér
- Molnár söröző
- Pincesor

Testvértelepülések:

- Wendlingen am Neckar (1998.)
- Zsére (1998)
- Marienberg (2009.)
- Felsőboldogfalva (2013.)

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2007 (fő)	12.766 fő
2008 (fő)	12.671 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.3 %
2009 (fő)	12.611 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.9 %
2010 (fő)	12.600 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.2 %
2011 (fő)	12.507 fő
Lakónépesség számának változása (%)	0%
2012 (fő)	12 348 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98,7 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség

állandó népesség száma	fő
nő	6552 fő
	52 %
férfi	5955fő
	48 %
0-2 évesek	355 fő
	7 %
0-14 éves nők	855 fő
	7 %
0-14 éves férfiak	8 36 fő
	7 %
15-17 éves nők	191 fő
	2 %
15-17 éves férfiak	214 fő
	2 %
18-54 éves nők	3409 fő
	27 %
18-59 éves férfiak	3832 fő
	31 %
60-64 éves nők	442 fő
	3 %

60-64 éves férfiak	356 fő
	3 %
65 év feletti nők	1197 fő
	10 %
65 év feletti férfiak	717 fő
	6 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	2280	545	23.9
2008	1815	1772	97.6
2009	1848	1727	93.4
2010	1889	1713	90.6
2011	1914	1691	104
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	395	469	-74
2009	287	312	-25
2010	273	282	-9
2011	279	334	-55
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	130	156	-26
2009	118	169	-51
2010	114	138	-24
2011	117	141	-24
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A Magyarországra jellemző népességcsökkenés Dorogon kisebb mértékben érzékelhető, 1,3 % alatt van. A népesség korösszetétele is kedvezőbb az országos átlagnál, az öregedési index 100 % körül van, ami azt jelenti, hogy 100 fő 65 év feletti lakosra 100 fő 14 év alatti gyermek jut.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség segíti az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra. Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szhabályozás, támogatás és jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Dorog Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
 - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
 - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
 - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
 - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
 - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2012-ben a Képviselőtestület elfogadta a 6/2012. (II.24.) önkormányzati rendeletet a szociális igazgatásról, valamint a pénzügyi és természetbeni ellátásokról, valamint a 7/2012.(II.24.) számú önkormányzati rendeletet a személyes gondoskodást nyújtó intézmények, illetve szolgáltatások igénybevételéről. A rendeletek célja, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll. A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Integrált Városfejlesztési Stratégia** célja, hogy megfogalmazza Dorog hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

A város hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus : az értékmegőrzés és a megújulás középtávú stratégiai céljai :

1. fenntartható városfejlesztés a funkciók harmóniájában
2. a város, mint az élhető, értékőrző és innovatív kisvárosi környezet
3. példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

- **Szolgáltatástervezési koncepció** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A dokumentum célja, hogy átfogó képet nyújtson a szociális ellátások, szolgáltatások és a személyes gondoskodás rendszeréről, fejlesztési irányairól.

- **Köznevelés-fejlesztési terv** – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011.évi CXV. törvény 24. § értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-ig – helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-ig – benyújtja a képviselő testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

- **Az EU 2020 stratégia**

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

- **Nemzeti Reform Program**

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

▪ **„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia**

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

▪ **Nemzeti Ifjúsági Stratégia**

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Dorogi kistérség önkormányzatainak képviselő-testületei megállapodtak abban, hogy a kistérség településein társulás keretében biztosítják:

- a szociális alapszolgáltatásokat:
szociális étkeztetés
nappali ellátás (Dorog és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat)
- a családsegítést és
gyermekjóléti szolgálatot (Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat)
- a házi orvosi ügyeletet (egészségügyi alapellátás)

A házi segítségnyújtást feladat-ellátási szerződést keretében 2013. január 1-től a Baptista Szeretetszolgálat Figyelj Rám! Szociális Szolgáltató biztosítja.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapjául szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze a helyi esélyegyenlőségi program részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendeletnek megfelelően.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia megállapítása szerint ma Magyarországon kb. 3 millió ember a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is a legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és a vagyon fogalmát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. §-a, valamint a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4.§-a határozza meg a szociális ellátások és a családok támogatása vonatkozásában.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, jövedelmi viszonyok.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Az önkormányzat a – Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 15. §-a alapján feladat- és hatásköreinek ellátása során jogszabályban meghatározott módon és mértékben biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 8.§-a értelmében az önkormányzat

- a) közfoglalkoztatást szervez
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 24 évesnél fiatalabbak munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahely keresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. A munkaerőpiac elvárásai m a már nemcsak a végzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Településünkön 8 általános iskolai végzettségre felzárkóztató oktatásra nem volt szükség, új szakma megszerzésére van igény

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás átalakítása következtében 2011. január 1-től megszűnt a korábbi közmunkaprogram, a közcélú munka, továbbá a közhasznú munkavégzés, helyettük létrejött az egységes közfoglalkoztatás új rendszere. 2011. szeptember 1. napjától a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvényes módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény rendelkezései alapján bevezetésre került a közfoglalkoztatás jogintézménye. A kormány szándéka szerint a közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb feladata a tartósan munka nélkül lévők aktivizálása és annak megakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresők tekintetében bekövetkezzen a munka világtól való elszakadás folyamata. A közfoglalkoztatás eszköz arra, hogy a munkaerőpiacon hátrányban lévő, tartósan munkanélküli személyeket fokozatosan vissza lehessen vezetni az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás rendszerében a közfeladatok ellátása mellett kiemelt fontosságú, hogy a foglalkoztatott álláskeresők munkája új értéket teremtsen.

A közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkajövedelem magasabb, mint a szociális juttatás összege, de alacsonyabb, mint az elsődleges munkaerőpiacon megállapított legkisebb munkabér összege. A közfoglalkoztatottak legalább középfokú iskolai végzettség, valamint szakképesítést igénylő munkakör betöltése esetén garantált bért kapnak.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A főváros és a megyeszékhely személyautóval 45 perc alatt, a járási székhely 20 perc alatt közelíthető meg. Közvetlen autóbuszjárat, személyvonat is megy óránként, csúcsidőben félóránként. A nagyobb üzemek (Suzuki, Tyco) saját illetve bérelt autóbuszokkal szállítják dolgozóikat. A helyi vállalkozások lehetőségeikhez mérten alkalmazzák a helyi munkanélkülieket.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük: TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása”, Első Munkahely Garancia Program, Egyenlő Esély Program

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A Munkaügyi Központ a TÁMOP-1.1.2-11/1 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztatottságának javítása elnevezésű munkaerő-piaci program keretében támogatja a pályakezdő álláskeresőket. A program keretében 2011.05.01. és 2015. 04. 30. között 2.946 fő hátrányos helyzetű álláskereső részére tudnak segítséget nyújtani.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása a közfoglalkoztatás keretében történik, leginkább a szakképzettséget nem igénylő munkakörökben (takarító, parkgondozó).

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk információval arra vonatkozóan, hogy a településen elmarasztaltak volna munkáltatót hátrányos megkülönböztetés miatt.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	4387	4294	8681	256	5,8%	201	4,7%	457	5,3%
2009	4363	3511	7874	347	8,0%	391	11,1%	738	9,4%
2010	4313	4238	8551	333	7,7%	374	8,8%	707	8,3%
2011	4231	4188	8419	319	7,5%	321	7,7%	640	7,6%
2012	4723	4503	9226	320	6,8	338	7,5	659	7,1

A nyilvántartott álláskeresők száma 2009-ben – a 2008-ban kezdődő és azóta is tartó magyarországi gazdasági válság hatására - az előző évihez képest mintegy 50 %-kal emelkedett. A 2010-12. évi csökkenés oka a közfoglalkoztatás bevezetése.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskereső összesen	fő	457	741	707	640	659
20 éves és fiatalabb	fő	23	30	33	25	30
	%	5,0%	4,0%	4,7%	3,9%	4,5
21-25 év	fő	76	111	88	73	96
	%	16,6%	15,0%	12,4%	11,4%	14,5
26-30 év	fő	58	81	88	69	66
	%	12,7%	10,9%	12,4%	10,8%	10,0
31-35 év	fő	74	107	75	82	69
	%	16,2%	14,4%	10,6%	12,8%	10,5
36-40 év	fő	45	87	89	69	75
	%	9,8%	11,7%	12,6%	10,8%	11,4
41-45 év	fő	53	114	90	88	80
	%	11,6%	15,4%	12,7%	13,8%	12,1
46-50 év	fő	53	87	89	85	73
	%	11,6%	11,7%	12,6%	13,3%	11,1
51-55 év	fő	56	85	88	79	87
	%	12,3%	11,5%	12,4%	12,3%	13,2
56-60 év	fő	19	38	66	69	81
	%	4,2%	5,1%	9,3%	10,8%	12,3
61 év felett	fő	0	1	1	1	3
	%	0,0%	0,1%	0,1%	0,2%	0,5

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	256	201	457	71	53	124	27,7%	26,4%	27,1%
2009	347	391	738	187	196	383	53,9%	50,1%	51,9%
2010	333	374	707	186	196	382	55,9%	52,4%	54,0%
2011	319	321	640	155	151	306	48,6%	47,0%	47,8%
2012	320	338	659	n.a	n.a	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek közel fele 180 napnál régebben munkanélküli .

3.2.4. Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1072	1078	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009	1053	1085	2138	22	2,08	21	1,93	43	2,01
2010	1030	1067	2097	25	2,42	27	2,53	52	2,47
2011	1004	1052	2056	21	2,09	20	1,90	41	1,99
2012	1008	1039	2047	24	2,38	37	3,56	61	2,97

A nyilvántartott pályakezdők száma emelkedést mutat. Közöttük sok a szakképzetlen, vagy nem piacképes szakmával rendelkezők száma. Elhelyezkedésük nehéz, mert hiányzik a munkatapasztalat, a képzések nem gyakorlatorientáltak.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	0			0			0	#####	0	#####	0	#####
2011	671	351	250	214	110	104	0	21	0	13	0	8

Az általános iskolát végzett nők és férfiak aránya hasonló, az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők között a nők aránya lényegesen magasabb.

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	0		#####		#####		#####
2009	215	10	4,7%	189	87,9%	16	7,4%
2010	315	20	6,3%	275	87,3%	20	6,3%
2011	235	18	7,7%	200	85,1%	17	7,2%
2012	243	20	8,2%	209	86,0%	14	5,8%

Az adatbázis megmutatja mekkora jelentősége van az iskolai végzettségnek az elhelyezkedéskor. A regisztrált munkanélküliek többsége 8 általánossal vagy alacsonyabb végzettséggel rendelkezik.

A helyi képzési programok tervezésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy magas a szakképzettséggel nem rendelkezők aránya.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
	fő	Fő	%
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/igányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők roma/cigány lakossághoz képest
2010	20	0,2%	n.a.	n.a.
2011	135	0,2%	n.a.	n.a.
2012	166	0,2%	n.a.	n.a.
2013	181	0%	n.a.	n.a.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	n.a.	366	87	n.a.	1 260 068 ezer	1 372 842 ezer	n.a.	n.a.
2009	n.a.	361	83	n.a.	1 104 904 ezer	1 185 361 ezer	n.a.	n.a.
2010	n.a.	368	81	n.a.	1 200 886 ezer	1 123 071 ezer	n.a.	n.a.
2011	n.a.	380	82	n.a.	1 158 124 ezer	996 680 ezer	n.a.	n.a.
2012	n.a.	393	85	n.a.	1 123 523 ezer	1 045 713 ezer	n.a.	n.a.

A közfoglalkoztatottak száma évről-évre emelkedik, aránya az aktív korú népességhez képest nem változott, mert – kismértékben ugyan, de - az aktív korú népesség száma is emelkedett.

A munkanélküliek számával összehasonlítva, kérdés, hogy a közfoglalkoztatás tudja-e pótolni a hiányzó munkalehetőségeket. A számszerű adatok mellett vizsgálni kell, a munkatevékenység jellegét, a munkavégzés körülményeit is, hogy megállapítható legyen, valós segítséget jelent-e a közfoglalkoztatás, alkalmas-e visszavezetni a közfoglalkoztatottakat a munka világába.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	20 perc	193	30 perc	25	20 perc	0	0
Megye-székhely	45 perc	25	60 perc	0	0	0	0
Főváros	45 perc	40	60 perc	<i>n.a.</i>	<i>n.a.</i>	0	0

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 25. §-a és 47.§-a alapján a rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátások adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, önkormányzati segély

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, önkormányzati segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A törvény rendelkezései alapján Drog Város Képviselő-testülete a 6/2012. (II.24.) önkormányzati rendeletében szabályozza a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokat. Az önkormányzat a kötelezően nyújtandó ellátásokon felül támogatja a felsőfokú oktatásban tanulókat, valamint adósságcsökkentési támogatást biztosít a lakbér-hátralék, víz- és csatorna használati díjtartozás, valamint a távhő-szolgáltatási díjtartozás vonatkozásában.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	8681	39	0,44
2009	7874	73	0,92
2010	8551	81	0,94
2011	8419	67	0,79
2012	8321	18	0,21

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	362	160	44,2%
2009	712	319	44,8%
2010	735	203	27,6%
2011	671	153	22,8%
2012	659	95	14,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	42	0,48	110	24,07	0	0
2009	15	0,19	150	38,36	0	0
2010	6	0,07	92	13,01	0	0
2011	39	0,46	134	20,93	0	0
2012	16	0,19	237	n.a.	0	0
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

A rendszeres szociális segélyben részesülők száma jogszabályi változás miatt lényegesen csökkent, mivel azok a személyek részesülnek ebben az ellátásban, akik 5 éven belül elérik a nyugdíjkorhatárt. A segély folyósításának egyik feltétele a családsegítő szolgálattal történő együttműködés. Ennek a korosztálynak a munkaerőpiacra történő visszavezetése nehéz feladat, ezért a mentális gondozásukon van a hangsúly.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Dorogon az összes lakásállomány: 4 949 db. Ebből bérlakás 2012-ben 354 db, szociális lakás 67 db. Vezetékes ivóvízzel ellátott 4784 db lakás.

A szociális bérlakások többsége az alábbi lakótelepeken található:

- Zsigmondy ltp.	103 db
- Baross Gábor ltp.	89 db
- Hám Kálmán ltp.	59 db
- Borbála ltp.	35 db
- Schmidt Sándor ltp.	14 db

Az önkormányzat lakásgazdálkodását a – lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló – 1993.évi. LXXVIII. törvény, valamint Dorog Város Önkormányzatának 14/2003. (VII.1.) önkormányzati rendelete szabályozza.

A rendelet alapján a lakásokat

- a) szolgálati jelleggel
- b) pályázat elnyerése jogcímen (szociális és piaci alapon)
- c) bérleti jogviszony folytatása jogcímen

lehet bérbe adni

- d) a polgármester elemi kár, katasztrófa, szociális krízishelyzet esetén jogosult átmeneti jelleggel lakáskiutalás felett rendelkezni

Településünkön nincsenek kirívó esetek a veszélyeztetett lakhatás és hajléktalanság területén.

A jelentkező problémákat az önkormányzat a családsegítő szolgálattal és a civil szervezetekkel igyekszik kezelni és megoldani.

A lakhatást leginkább veszélyeztető problémák a közműdíj -, illetve lakáshitel tartozások felhalmozódása. Az önkormányzat a rászorulókat lakásfenntartási támogatásban részesíti. A támogatást természetben nyújtjuk. A már hátralékkal küzdők adósságkezelési szolgáltatásban vehetnek részt, részükre a lakbér, a víz- és csatorna használati díj, valamint a távhő-szolgáltatási díj fizetéséhez a 6/2012. (II.24.) önkormányzati rendelet alapján adósságcsökkentési támogatást nyújtunk.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	n.a.	n.a.	379	0	50	0	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.	378	0	54	0	n.a.	n.a.
2010	4949		377	0	54	0	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	367	0	56	0	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	354	0	67	0	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.	0	n.a.	0	n.a.	n.a.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	n.a.	n.a.	n.a.	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	n.a.	n.a.	n.a.	0
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	n.a.	n.a.	n.a.	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	n.a.	n.a.	n.a.	0
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	4784	n.a.	4784	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	100	n.a.	100	0

	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	4784	165	4949	
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	97	3	100	
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	1964	0	1964	
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)				
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	4784	165	4949	
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	97	3	100	

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Dorog városban nincsenek telepek/szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településünkön élő állampolgárok a közszolgáltatások többségét – az aktív fekvőbeteg ellátás kivételével – helyben eléri.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben előírt alapellátások:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás
 - fogorvosi alapellátás
 - az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás
 - védőnői ellátás
 - iskola egészségügyi ellátás
- településünkön színvonalasan biztosítottak.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgáltatások száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma
2008	7	5	2
2009	7	5	2
2010	7	5	2
2011	7	5	2
2012	7	5	2

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján az állam, valamint az önkormányzat biztosít.

Településünkön biztosított szociális alapszolgáltatások: az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, és a nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások: az állam által biztosított ápolást, gondozást nyújtó intézmény, valamint szakosított ellátás keretében az önkormányzat által fenntartott idősek otthona.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön öt felnőtt háziorvosi körzet, kettő gyermek háziorvosi körzet, öt védőnői körzet és három fogorvosi körzet biztosítja az alapellátást. A fogorvosi ellátás kivételével az ügyeleti ellátás is helyben biztosított. Fogorvosi ügyelet a megyeszékhelyen, Tatabányán elérhető.

A szakorvosi rendelőben az alábbi szakellátások biztosítottak:

- belgyógyászat
- bőrgyógyászat
- diabetológia
- érsebészet
- fizioterápia
- fül-orr-gégészet
- gastroenterológia
- gyermek-tüdőgyógyászat
- ideggyógyászat
- ifjúsági nőgyógyászat

- nőgyógyászat
- onkológia
- ortopédia
- proctológia
- pszichiátria
- reumatológia
- röntgen és ultrahang
- sebészet
- szemészet
- tüdőgyógyászat
- urológia

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, a szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján hozzáférhetők.

A prevenció és szűrőprogramok szervezésének hagyománya van. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva, együttműködve a Magyar Vöröskereszt Dorogi Szervezetével, a Nap Út Alapítvánnyal, a Dorog Térségi Szociális Alapellátó Szolgálattal.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A pedagógiai szakszolgálat biztosítja a gyógypedagógiai tanácsadást, logopédiai ellátást, a gyógytestnevelést. A nevelési tanácsadás a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek problémáinak feltárását, szakvéleményezését, rehabilitációs célú foglalkoztatását, valamint iskolakezdéshez szükséges szakvélemény készítését foglalja magában.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű ételhez.

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, a bölcsődében, az idősek klubjában és az idősek otthonában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltató minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

*e)*a sportprogramokhoz való hozzáférés a sportintézményen, a sportegyesületeken és szakosztályokon keresztül lehetséges.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést az önkormányzat rendeletei szabályozzák:

- Dorog Város Önkormányzatának 7/2012. (II.24.) önkormányzati rendelete a Dorog Város Önkormányzata által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó intézmények, illetve szolgáltatások igénybevételéről
- Dorog Város Önkormányzatának 10/2012. (III.9.) önkormányzati rendelete a Térségi Szociális Alapellátó Szolgálat által nyújtott ellátásokról, azok igénybe vételéről és a fizetendő térítési díjról.

A szabályozás azt a célt szolgálja, hogy minden rászoruló igénybe tudja venni a neki szükséges ellátást a számára elérhető, de reális térítési díjért. A jövedelemmel nem rendelkezők részére térítési díj mentes az ellátás.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzattal szemben a szolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével történik.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	352
2009	350
2010	354
2011	448
2012	461

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához nyújtott hozzájárulás. Három jogcímen állapítható meg a jogosultság: alanyi jogon, normatív és méltányossági alapon. Fenti táblázat az esélyegyenlőség szempontjából fontos mutató. Négy év alatt 30 %-kal emelkedett az egészségi állapotuk, illetve szociális helyzetük miatt rászorultak száma.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	27
2009	25
2010	29
2011	31
2012	36

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított ellátás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó a súlyosan fogyatékos családtagja (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek valamint a nemzetiségi önkormányzatok.

A József Attila Művelődési Ház keretein belül több táncsoport, képzőművész kör, nyugdíjas egyesület működik. Az óvodák, iskolák műsoraikkal rendszeresen részt vesznek az ünnepségeken, programokat szerveznek nem csak az intézményeikbe járó gyermekek, tanulók számára, bevonják a településen élő lakosságot is. A településen működnek sportegyesületek, civil szervezetek, akik programjaikkal részt vesznek a közösség életében.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön a közösségi együttélés kiegyensúlyozott, különösebb konfliktusról nincs tudomásunk. A helyi közelet ösztönzésére a helyi újság a „Közhírré tétetik” szolgál. Kiadási költségeinek biztosításával az újság eljut az állampolgárok, a vállalkozások, intézmények felé.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A településen működnek karitatív szervezetek, mint a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Vöröskereszt Dorogi Szervezete, a Baptista Szeretetszolgálat, valamint egyesületek, alapítványok. A gazdasági társaságok és szakszervezetek rendezvényekkel, adományokkal segítik a rászorulókat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma nemzetiségi önkormányzat együttműködési megállapodást írt alá az önkormányzattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élőkkel kapcsolatban csak becült adatokkal rendelkezik a település.

A tartós munkanélküliek elsősorban az aluliskolázott, alacsonyabb státuszú lakosok köréből kerülnek ki. Fontos a mélyszegénységben élők ösztönzése a szakmaszerzésre.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, száma nem csökken	közfoglalkoztatás folytatása, bővítése egyéb foglalkoztatási lehetőség felkutatása
A roma népesség hátrányos helyzetének egyik eredője a rossz egészségi állapot, gyenge állóképesség	Egészségőr képzése
Szakképzettség hiánya	Képzések szervezése a Munkaügyi Központon keresztül

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V.31.) számú határozatával a „Legyen jobb a Gyermekeknek 2007-2032.” Nemzeti Stratégiát. Fő cél, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre vonatkozik, de azokra a gyermekekre kell a hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek. Fő cél, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A szegény gyermekek 60 %-a inaktív, illetve alacsony munkaintenzitású családban él. A társadalmi juttatások szegénység csökkentő hatását tekintve uniós összehasonlításban igen jól áll Magyarország. A pénzübeli juttatásoknak jelentős jövedelemkiegészítő hatásuk van. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzübeli juttatások rendszereiből.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet definícióját 2013. szeptember 1-től a gyermekvédelmi törvény tartalmazza. A szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője – óvodás gyermek esetében a gyermek 3. éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában - legfeljebb az iskola nyolcadik osztályát fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek is, akit tartós nevelésbe vettek.

A gyermekvédelmi törvény meghatározása szerint a veszélyeztetettség olyan – a gyermek, vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. Ha a szülő vagy más

törvényes képviselője a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak számát a járási gyámhivatal tartja nyilván.

A gyámhivatal védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek családban történő nevelése, gondozása biztosítható. A gyámhivatal védelembe veheti továbbá a fiatakorút a szabálysértési hatóság értesítése alapján, vagy a nyomozó hatóság határozata alapján, az ügyészség illetve a bíróság jelzése alapján.

A veszélyeztettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások és hatósági intézkedések biztosítják.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre jutó havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet alapján kerül megállapításra. Célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

Ennek formája:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezmény
- pénzbeli támogatás
- jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Településünkön 2096 fő 18 év alatti személy él, ebből 1691 fő 14 év alatti.

A helyi ellátórendszer különféle szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, segít megelőzni a veszélyeztetettség kialakulását. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg. Városunkban a gyermekvédelmi alapellátások biztosítottak, a preventív gyermekvédelem minden intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkenése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

4.1.1. számú táblázat Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	17	22	151
2009	33	16	64
2010	4	19	142
011	32	27	196
2012	39	8	112

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	370	8	0	0	271
2009	425	11	1	0	256
2010	206	11	2	0	256
2011	416	10	2		242
2012	403	27	2	0	316

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	55	84	153	460	0	31
2009	68	116	143	500	0	38
2010	87	178	125	518	10	48
2011	83	207	138	534	9	60
2012	77	216	147	504	5	44

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8 évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50 %-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él.

A nyári gyermekétkeztetést pályázat keretében oldotta meg az önkormányzat.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma

év	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0	0	0	0	0
2009	1	0	0	0	0	0
2010	1	0	0	0	0	0
2011	1	0	0	0	0	0
2012	2	0	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	51	0	24
2009	1	58	0	24
2010	1	57	1	24
2011	1	63	3	52
2012	1	86	3	52

2013

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	7	0
2009	7	0
2010	7	0
2011	14	0
2012	14	0

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermek szám (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	5	0
2009	1	0
2010	2	0
2011	9	0
2012	5	0

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	406	16	385	3	406	0
2009	398	16	385	3	399	0
2010	397	16	385	3	401	0
2011	426	16	385	3	427	0
2012	410	16	385	3	411	0

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	21	22	27	15	0	85
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	1	0	1
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	1	8	3	0	3	15
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	2	3	5	4	0	14
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	3	1	2	0	7
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	63	106	96	71	5	341
Más településről bejáró gyermekek létszáma	2	4	13	9	0	28
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	13	11	10	18	0	52
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3	13	23	23	0	62
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	6	10	7	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	3	0	0	1	1	0
Csoport 2	4	2	3	3	1	2
Csoport 3	2	0	1	1	0	1
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	9	2	4	5	2	3
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						

Tagóvoda						
Csoport 1	10	2	0	3	0	0
Csoport 2	13	0	2	6	0	2
Csoport 3	8	1	1	4	0	0
Csoport 4	14	1	3	4	0	2
Csoport 5	7	0	1	2	1	1
Csoport 6	8	3	1	3	2	0
Összesen	60	7	8	22	3	5
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	5	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	370	8	0	0	271
2009	425	11	1	0	256
2010	206	11	2	0	256
2011	416	10	2		242
2012	403	27	2	0	316

. 4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Dorog közigazgatási területén szegregátum nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos helyzetű az a gyermek , akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei , szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az általános iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a jogszabályban meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek is akit tartós nevelésbe vettek.

Az önkormányzat az 1997. évi CLIV törvénynek megfelelően gondoskodik az egészségügyi alapellátások körében a házi orvosi és házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról és az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az intézmények a város és a kistérségi települések általános iskolás korú gyermekeit fogadni tudják, beleértve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulókat is. A férőhelyek száma elegendő, de az iskolai feladat-ellátási helyek infrastrukturális színvonala nem biztosítja az esélyegyenlőségi követelményeknek való megfelelést (pl. akadálymentesítés) Ahhoz, hogy oktatási nevelési intézményeink befogadó, a sajátos nevelési igényeket kezelni tudó intézményekké váljanak, ezen a területen is fejlesztésre lesz szükség. Az optimális együttnevelés infrastrukturális feltételeinek megteremtéséhez a fenntartónak nem áll rendelkezésre elegendő anyagi forrás, ezért hazai és uniós pályázatokon való részvétellel igyekszik azt megteremteni.

Fogyatékos gyermekek *ellátáshoz* történő hozzáférése a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	5	460
2009	5	485
2010	5	477
2011	5	477
2012	5	477

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	73863	13501	0
2009	0	78433	14691	0
2010	0	79056	14906	0
2011	0	73338	13814	0
2012	0	74329	14128	0

Az egészségügyi és szociális ellátórendszer a törvényi előírásoknak megfelelően, összehangoltan, jól működik. Problémát jelent, hogy az egyik gyermekorvosi körzetben helyettesítéssel biztosítják az ellátást, mert a megüresedett praxisra lakás biztosításával sincs jelentkező.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	51	0	24
2009	1	58	0	24
2010	1	57	1	24
2011	1	63	3	52
2012	1	86	3	52
2013				

Az utóbbi időben megnőtt a bölcsődei férőhelyek iránti igény. A Dr. Magyar Károly Városi Bölcsődét pályázat eredményeként sikerült 24 férőhelyesről 52 férőhelyesre bővíteni. Az új részlegben két csoportot alakítottak ki a hozzátartozó szociális helyiségekkel együtt. A bölcsődei felvételnél előnyt élvez az a gyermek, akit egyedülálló szülője nevel, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akinek szülője betegsége miatt az ellátást biztosítani nem tudja, aki családgondozásban részesül.

A bölcsődébe beiratott gyermekek is jogosultak – rászorultság esetén – ingyenes, illetve kedvezményes étkezésre. 2013-ban 7 gyermek étkezett ingyenesen, és nem fizetett gondozási díjat. Szintén 7 gyermek 50 %-os kedvezményb részesült, gondozási díjat pedig nem fizetett. Ebből 2 gyermek nagycsaládosként kapta a kedvezményt, 5 pedig az e; állapota miatt.

A bölcsődében 2012-től van gondozási díj, összege azóta nem emelkedett.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

tév	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	7	0
2009	7	0
2010	7	0
2011	14	0
2012	14	0

A családi napköziben a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva hét gyermek gondozható. 2011-től településünkön két családi napközi működik.

Gyermekjóléti alapellátás

A kötelező gyermekvédelmi alapellátások körében a gyermekjóléti szolgáltatást a Dorog és Térsége Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. A gyermekjóléti szolgálat - gyermekvédelmi törvényben meghatározott – feladatai a prevencióra összpontosítanak. A cél a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése. Tanácsadásban részesül az a család, gyermek, amely nem veszélyeztetett, de átmeneti életvezetési problémáinak kezeléséhez önként igénybe veszi a családgondozók segítségét a különféle igénybe vehető szolgáltatásokról, illetve az elérhető támogatásokról. Szolgáltatásai: gyógypedagógiai fejlesztése, pszichológus és jogi tanácsadás, kapcsolattartási ügyelet, szabadidős programok.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközének tekintünk. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A jelzések nagyszáma az igazolatlan hiányzásokról szól, ezt követik a szabálysértési események, bűncselekmények.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

„Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló”
- (Nktv. 4.§. 13.pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, veszedfogyatékos, több fogyatékossg együtttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv 4.§. 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanusítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során. A jogellenes elkülönítés leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

- a) hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Dorogon három telephelyen működik általános iskola, a Dorogi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű, és Sportiskolai Általános Iskola feladat-ellátási helyein. Az iskola 54 osztályába 901 gyermek jár, ebből hátrányos helyzetű 115 fő, halmozottan hátrányos helyzetű 46 fő. Az iskolában integrált oktatás-nevelés folyik, szegregáció nincs. Az iskola biztosítja, hogy a gyermekek ideális körülmények között tanulhassanak, fejlődhessenek. A tantestületben elhivatott, megfelelő végzettségű pedagógusok tanítanak. Folyamatosak a szakmai továbbképzések, önképzések. Az iskola eszközellátottsága jó, az uniós elvárásoknak megfelelő.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermek szám (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	5	0
2009	1	0
2010	2	0
2011	9	0
2012	5	0

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	406	16	385	3	406	0
2009	398	16	385	3	399	0
2010	397	16	385	3	401	0
2011	426	16	385	3	427	0
2012	410	16	385	3	411	0

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	21	22	27	15	0	85
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	1	0	1
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	1	8	3	0	3	15
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	2	3	5	4	0	14
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	3	1	2	0	7
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	63	106	96	71	5	341
Más településről bejáró gyermekek létszáma	2	4	13	9	0	28
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	13	11	10	18	0	52
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3	13	23	23	0	62
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	6	10	7	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	3	0	0	1	1	0
Csoport 2	4	2	3	3	1	2
Csoport 3	2	0	1	1	0	1
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	9	2	4	5	2	3
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped.						

szakszolgálat véleménnyel)						
Tagóvoda						
Csoport 1	10	2	0	3	0	0
Csoport 2	13	0	2	6	0	2
Csoport 3	8	1	1	4	0	0
Csoport 4	14	1	3	4	0	2
Csoport 5	7	0	1	2	1	1
Csoport 6	8	3	1	3	2	0
Összesen	60	7	8	22	3	5
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	5	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek össz-létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)
Körzet 1				80	14	7%	7	9%
Körzet 2				166	22	13%	5	3%
Körzet 3				175	41	23%	19	11%
Körzet 4						#ÉRTÉK!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Körzet 5						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Körzet 6						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Körzet 7						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!
Összesen	0	0	0	421	77	18%	31	7%

Forrás: Önkormányzati adatok

Az óvodai nevelés alapja a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása, és az egyenlő hozzáférés biztosítása minden óvodás korú gyermek számára.

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

Az óvodák gyermekvédelmi felelősei aktív preventív munkát végeznek, és tartalmas együttműködést folytatnak a gyermekvédelem társintézményeivel.

A 2012-13. tanévben Dorogon a három óvodába 426 gyermek járt. Közülük 77 gyermek hátrányos helyzetű, 31 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű.

Dorogon az óvodás korú gyermekek elhelyezése biztosított, a környező településekről csak néhány gyermeket fogadnak a Dorogon dolgozó szülőktől. Férőhely hiány miatt a legkritikább esetben kerül elutasításra gyermek.

2014. szeptember 1-től 3 éves kortól kötelező lesz az óvodai ellátás igénybevétele. A 3-6 éves korosztályt vizsgálva a település óvodai kapacitása elmarad az óvodai ellátásra jogosultak számától, ezért a fenntartónak megoldási javaslatot kell kidolgoznia figyelemmel arra a lehetőségre, hogy továbbra sem fogja minden szülő igényelni a teljes 3 évre az óvodai ellátást gyermekének.

Dorog Város Óvodáinak esélyegyenlőségi programjában meghatározott célok összhangban állnak az önkormányzat esélyegyenlőségi programjával:

Helyzetelemzésből adódó feladatok	Cél	Szükséges intézkedés
1 Kiegyenlített-e a halmozottan hátrányos helyzetű óvodások aránya az óvodán belül	Az egyes csoportok HH/HHH-s gyerekek száma kiegyenlített legyen	Fokozott figyelem az újonnan érkezők csoportba sorolására
2 A nevelést, egyéni fejlesztést segítő és értékelő eszközrendszer	Az esélyegyenlőségi tervben megjelenített kulcskompetenciákat fejlesztő módszerek minél jobban beépüljenek az óvoda pedagógiai kultúrájába	A programelemek beépültek a nevelési programba, teljes körű bevezetésük megtörtént.
3. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek		A pedagógusok alkalmazzák a differenciálást. A nevelési programban a módszerek helye és szerepe pontosan meghatározott.

4. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése		HNP szerinti alkalmazás
5. A szociális kompetenciák fejlesztése		HNP szerinti alkalmazás
6. Az esélyegyenlőséget segítő szabadidős tevékenységek		Éves szinten a munkatervben rögzítettek ezek a tevékenységek.
7. Óvoda-iskola átmenet	Az óvoda - iskola közötti átmenet elősegítése, a lemorzsolódás megelőzése, a sikeres továbbhaladás és a tanulók után-követésének megvalósítása érdekében intézményi együttműködések (pl. mentorálás) támogatása és biztosítása.	Szakmai párbeszéd (óvodapedagógus-tanító)
		Az aktuális problémák megbeszélésére szakemberrel
		Adatbázis létrehozása
	Beiskolázás előkészítése; minden HHH gyermek kerüljön képességeinek megfelelő iskolába	A HHH gyerekek iskolaérettségének vizsgálata (DIFER mérés, óvodai kimeneti mérés)
8. Szabadidős programokon való részvétel	A szabadidős programokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása Az óvoda infrastruktúrájához való egyenlő hozzáférés biztosítása	A minimum eszközjegyzékben előírt feltételek biztosítása
9. Az esélyegyenlőség alkalmazása szempontjából releváns személyi feltételek számbavétele	Megfelelő szakemberek biztosítása az egyéni fejlődési szükségletek kielégítéséhez (logopédus, fejl.ped,...)	Szakszolgálatok humán erőforrásigényének biztosítása

10. Az integrációt segítő módszertani elemek		Az óvodapedagógusok alkalmazzák a differenciálást, a kooperativitást, a projekteket. A HNP-ben a módszerek helye és szerepe pontosan meghatározott.
11. Műhelymunka – a pedagógiai együttműködés formái		Az értékelő esetmegbeszélések dokumentáltak a rendszer részei, és konklúzióit a pedagógusok használják a nevelési tervek korrekciójánál.
12.A kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei		A HNP-ben a módszer helye és szerepe pontosan meghatározott.
13. HH és HHH gyerekek együttes aránya az intézmény óvodásai körében 31%	A szociális okokra visszavezethető retardáció megelőzése, hatásának csökkentése, minél előbbi kiszűrése a veszélyeztetett gyerekeknek	Szoros kapcsolattartás a Családsegítő Szolgálattal, Védőnői Szolgálattal, a jelzőrendszer tagjaival. Felvilágosító, segítő programok szervezése velük közösen a sikeres iskolakezdés érdekében.
14. Társadalmi-szakmai környezettel való együttműködés		Rendszeresen működő, átfogó célokat megjelölő és egyedi eseteket megbeszélő egyeztető fórum létrehozása és működtetése.

A táblázatot készítette: Uitz Sándorné

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	609	610	1219	524	43,0%
2011/2012	623	591	1214	508	41,8%
2012/2013	653	578	1231	486	39,5%
2013/2014			0		#ZÉRÓOSZTÓ!

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	27	27	54	0	0	0	3
2011/2012	27	27	54	0	0	0	
2012/2013	28	26	54	0	0	0	
2013/2014			0			0	
2014/2015			0			0	
2015/2016			0			0	
2016/2017			0			0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen		db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámához viszonyítva
	339	34	10%	10	3%	30%	22%
	237	55	23%	16	7%	48%	35%
	325	26	8%	20	6%	23%	44%
			#ÉRTÉK!		#ÉRTÉK!		
			#ÉRTÉK!		#ÉRTÉK!		
Összesen	901	115	13%	46	5%		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	137	100
2011/2012	153	99
2012/2013	n.a	n.a

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely 1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazot tan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanuló létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évismétlők száma	Magán-tanuló száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály	sport	26	26	7	6	23%	0	0%	0	0%	0	0	0	0
1. évfolyam B osztály	angol	26	26	9	1	4%	1	4%	4	15%				
2. évfolyam A osztály	sport	24	24	9	5	21%	2	8%	8	33%				
2. évfolyam B osztály	angol	26	26	10	2	8%	0	0%	0	0%				
3. évfolyam A osztály	sport	26	26	9	4	15%	0	0%	1	4%				
3. évfolyam B osztály	angol	25	25	10	1	4%	0	0%		0%				

4. évfolyam A osztály	sport	23	23	14	7	30%	0	0%	0	0%				
4. évfolyam B osztály		25	25	13	7	28%	1	4%		0%				
5. évfolyam A osztály	sport	27	8	14	4	15%	0	0%	0	0%	1			
5. évfolyam B osztály		24	6	12	2	8%	1	4%		0%				
6. évfolyam A osztály	sport	28	16	13	7	25%	1	4%		0%				
6. évfolyam B osztály		27	7	15	6	22%	1	4%		0%				
7. évfolyam A osztály	sport	27	7	13	7	26%	2	7%		0%				
7. évfolyam B osztály		29	4	12	9	31%	2	7%	1	3%				
8. évfolyam A osztály	sport	19	0	10	5	26%	1	5%		0%				
8. évfolyam B osztály		26	3	12	5	19%		0%		0%				
Összesen:		408	252	182	78	19%	12	3%	14	3%	1	0	0	0

Forrás: Önkormányzati,
intézményi adatok, KIR

A város általános iskoláiban a férőhely elegendő, fogadni tudják Dorog és a kistérségi települések általános iskolás korú gyermekeit, beleértve a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekeket is. A településről eljáró gyermekek száma az általános iskolás korú gyermekeknél alacsony, a más településen dolgozó szülők gyermekeinél fordul elő.

Az iskolákban 901 gyermek tanul, ebből 115 gyermek hátrányos helyzetű (13 %) és 46 fő halmozottan hátrányos helyzetű (5 %). A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya az iskolákban hasonló 3 és 7 % között van, a hátrányos helyzetű gyermekek arányában már nagyobb a szóródás, 8 és 23 % közötti.

Dorog Város **Közoktatási Esélyegyenlőségi Tervében** rövid-, közép- és hosszú-távú célok kerültek megfogalmazásra, melyek kapcsolódnak az esélyegyenlőségi programban meghatározott feladatokhoz.

Rövidtávú célok:

- Korrekt adatszolgáltatási rendszer kialakítása, és bevezetése a HH / HHH és SNI tanulók számának pontos nyilvántartása, különös tekintettel a HH és HHH tanulók részvételi arányairól az egyes foglalkozásokon, eseményeken, valamint eredményeikről.
- Korszerű pedagógiai módszer- és eszköztár kialakításához szükséges fejlesztések elindítása (különös tekintettel a projektmódszerre) az érintett nevelő-testület módszertani felkészítésével, továbbképzésével.
- A belépő első évfolyamnál kiegyenlített osztálylétszámok a párhuzamos osztályok közötti HHH-arány-különbség újratermelődésének meg-akadályozására.

Középtávú célok:

- Felmenő rendszerben kiegyenlített osztálylétszámok a párhuzamos osztályok közötti HHH-arány-különbség újratermelődésének megakadályozására.
- Korszerű pedagógiai módszer- és eszköztár kialakításához szükséges fejlesztések folytatása (különös tekintettel a projektmódszerre) az érintett nevelő-testület módszertani felkészítésével, továbbképzésével.
- Az inkluzív pedagógia gyakorlatának megteremtése.
- A kompetencia-mérések eredménymutatóinak javulása.
- A HHH tanulók továbbtanulási mutatóinak elmozdulása az érettségit adó középiskolák irányába.
- Az iskolán kívüli programok körének bővítése.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli segítő programokba.
- A tárgyi erőforrások maximális fejlesztése.
- Sokoldalú kapcsolat a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal.

Hosszútávú célok:

- Kiegyenlített osztálylétszámok a párhuzamos osztályok közötti HHH-arány-különbség megszűnése.
- Korszerű pedagógiai módszer- és eszköztár, folyamatos szintentartás továbbképzésekkel.
- Az inkluzív pedagógia gyakorlatának maradéktalan megteremtése.
- A kompetencia-mérések eredménymutatóinak javulása, országos szint elérése minden területen.
- A tárgyi erőforrások maximális biztosítása.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs naprakész adatbázis a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről	Az önkéntes adatszolgáltatás, nyilatkozattétel további ösztönzése, bizalmi viszony megteremtése az érintett családokkal
Egészségtelen életmód, egészségtelen táplálkozás a gyermekek körében	egészséges életmódról előadások szervezése, tájékoztató anyagok kiadása, az iskolai büfékben egészséges élelmiszerek árusítása
hátrányos helyzetű gyermekek leszakadása	jó tanuló hátrányos helyzetű gyermekek ösztöndíjban részesítése

• **A nők helyzete, esélyegyenlősége**

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

A Munkatörvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A településen található munkahelyek jellemzően a versenyszféra és közszféra, valamint a szolgáltatási szektor egyaránt foglalkoztatnak nőket és férfiakat. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre. A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges munkaviszonyt.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag kiszolgáltatottabbak, körülményeiről az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal.

A várandós és kisgyermekes anyák munka-erőpiaci helyzetéről szintén nincsenek adataink.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	4294	4387	4093	4131	201	256
2009	3511	4363	3120	4016	391	347
2010	4238	4313	3864	3980	374	333
2011	4188	4231	3867	3912	321	319
2012	4503	4723	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Településünkön a nők és férfiak között a nyilvántartott álláskeresők arányában nincs lényeges különbség.

A munkanélküli nők száma - 2009-től - valamivel alacsonyabb, mint a munkanélküli férfiak száma, annak ellenére, hogy a munkavállalási korúak között magasabb a nők száma.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az anya- és gyermekgondozás, a családtervezés a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik, beszélgetések, családlátogatás formájában. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető a gyermek életkorának megfelelően bölcsődében, hetes bölcsődésben, családi napköziben családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napköziben, óvodában, valamint iskolában. Ezek az ellátási formák – a hetes bölcsőde, a családi és házi gyermekfelügyelet kivételével – településünkön is biztosítottak.

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	5	371	74
2009	5	365	73
2010	5	380	76
2011	5	331	66
2012	5	331	66

A gyermekvállalás területén a védőnői hálózat valamint a Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat nyújt segítséget az édesanyáknak. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség alatt a szükséges vizsgálatokat, életvezetési tanácsokat ad a kismamáknak.

A felvilágosításban fontos szerepet játszanak a közoktatási intézmények, a gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok már az általános iskolában megkezdődnek. A védőnők osztályfőnöki óra keretében tartanak előadást.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	6	6	n.a.
2009	11	11	n.a.
2010	11	11	n.a.
2011	23	23	n.a.
2012	14	14	n.a.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen ezeknek az erőszakos cselekedeteknek nagy része felderítetlen, de a jelzőrendszer tevékenységének eredményeként egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémájukkal hova kell fordulniuk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona) a családsegítő szolgáltatáson keresztül érhetőek el, Esztergomban, Tatabányán vagy Budapesten, illetve akár az ország egész területén. Helyben fellépő krízishelyzet esetén a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakemberei intézkednek a szükséges lépésekről.

5.6. A nők helyzete a helyi közéletben

Az önkormányzat képviselőtestületében a polgármester, alpolgármester és tizenegy képviselő között egy nő foglal helyet. A bizottságokban egy tanácsnok és három külsős bizottsági tag nő. A Polgármesteri Hivatal és a közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. A Polgármesteri Hivatal vezetője, a jegyző és helyettese szintén nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket egyedül nevelő – vagy sokgyermekes nők, a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas a tartós munkanélküliség aránya a nők körében	szakképzések beindítása a tartósan munkanélküli nők számára
a gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magasabb	szociális-, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása
az anya mentális zavarai a család életét is befolyásolják, ezek családi konfliktusokhoz vezethetnek	pszichológiai segítségnyújtáshoz juttatás

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Európa szerte megfigyelhető társadalmi jelenség a népesség korstruktúrájának radikális változása: az idősebb korú munkavállalók (55-64) száma növekszik, az idős (65-79) és nagyon idős (80+) népesség aránya is egyre magasabb, ezzel egyidejűleg a munkaképes korú lakosság száma csökken.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1 447	2 080	3 527
2009	1 438	2 048	3 486
2010	1 414	2 024	3 438
2011	n.a.	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013			0

Dorogon a nyugdíjasok aránya a város lakosságához képest 27 %. Az öregedési index 100 % körül van, nem túl nagy mértékben, de az elöregedés irányába indult meg a népesség. Lényegesen magasabb a nyugdíjban részesülő nők aránya.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
		fő	%
2008	2099	30	1,4 %
2009	2096	30	1,4 %
2010	2090	30	1,4 %
2011	2091	30	1,4 %
2012	2083	30	1,4 %

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. A nők élettartama hosszabb. A nappali ellátást általában az egyedül maradt idős emberek veszik igénybe, közöttük több a nő.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	4
2009	4
2010	4

2011	4
2012	4

Az időskorúak járadékára jogosult az a személy, aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, saját és vele együttlakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80 %-át. Egyedülálló esetében, ha nem töltötte be a 75 életévét, az öregségi nyugdíj minimum 95 %-a, ha 75 év feletti a 130 %-a a jövedelemhatár.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában.

A szociális alapszolgáltatások közül településünkön biztosított a nappali ellátás, az étkeztetés és a házi-segítségnyújtás.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik háziorvosi ellátás és szakrendelés is.

Szakosított ellátás keretében kell gondozni a rászoruló személyeket, ha saját otthonukban már nem biztosítható a megfelelő ellátás.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008		348	160	2024	750	n.a	n.a
2009		372	n.a	2035	n.a	n.a	n.a
2010		384	n.a	2255	n.a	n.a	n.a
2011		336	n.a	2178	n.a	n.a	n.a
2012		432	n.a	2189	n.a	n.a	n.a

A városnak mozgalmas a társadalmi élete, számos kulturális rendezvény áll az érdeklődők rendelkezésére egész évben. A József Attila Művelődési Ház összefogja a közművelődési feladatokat, ellátja az önkormányzat által kért rendezvények lebonyolítását, színházi programok szervezését.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
növekszik az 50 év feletti tartós munkanélküliek száma	piaci orientáltságú átképzés
nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	generációs programok szervezése
a magányosan élő idős emberek könnyen áldozattá válhatnak	rendőrség által szervezett bűnmegelőzési kurzusok ajánlása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – látás-, hallás-, mozgás-, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékosokkal élő emberek számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén, a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Magyarországon a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 457 ezer fogyatékos ember van, az aktív korú megváltozott munkaképességű személyek száma pedig 700 ezer körül. Az Európai Unióban e populáció 40 %-a dolgozik, Magyarországon 7-9 %.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Magyarországon az 1990-es évektől jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Városunkban is működik a Mozgáskorlátozottak Egyesülete. Fogadóórákon segíti az egyesülethez fordulókat. Az önkormányzat és intézményei a lehetőségekhez képest foglalkoztatja a csökkent munkaképességű személyeket.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincs releváns adat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	12	0	0
2009	11	0	
2010	10	0	0
2011	12	0	0
2012	8	0	0

Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a fogyatékkal élők elhelyezkedésének segítése	képzési, átképzési lehetőségek biztosítása
a munkaerőpiacra visszairányított megváltozott munkaképességű személyek segítése	speciális életvezetési tanácsok nyújtása, felkészítésük a munkavégzésre
vannak még olyan közintézmények, melyek nem akadálymentesek	pályázatok

8. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a város szociális, gyermekjóléti, közoktatási szakemberei. A helyzetelemzés az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, és intézkedés kidolgozására koncentrált. A program az önkormányzat honlapján, www.dorog.hu közzétételre került, így az állampolgárok is véleményt mondhatnak, és biztosított az esélyegyenlőségi folyamatok, intézkedések megismerése, megvalósítása és monitoringja.

Dorog Város Képviselő-testülete nyilvános ülésen tárgyalta és fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliek száma nem csökken Hátrányos helyzet egyik eredője a rossz egészségi állapot, gyenge állóképesség Szakképzettség hiánya	Közfoglalkoztatás folytatása, bővítése, egyéb foglalkoztatási lehetőségek felkutatása Egészségőr képzése Képzések szervezése a Munkaügyi Központon keresztül
Gyermekek	Nincs naprakész adatbázis a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről Növekszik a magatartászavaros gyermekek száma Egészségtelen életmód	Adatgyűjtés bővítése Felvilágosítás, előadások szervezése, tájékoztató anyagok kiadása A gyermekek egészséges táplálkozásra szoktatása az iskola bevonásával
Idősek	50 év feletti munkavállalása egyre nehezebb az idős emberek kiszolgáltatottá válnak generációs ellentétek kialakulása	Munkaerőpiaci képzés segítése A rizikócsoportba tartozó idősök beazonosítása, a szükségleteik feltárása, a segítségadás módjának tervezése Programok szervezése
Nők	Magas a munkanélküliek aránya a nők körében Gyermekeiket egyedül nevelő álláskereső gazdasági kiszolgáltatottsága	Szakképzettség szerzése, tudatos családtervezés a gyermekek ne szenvedjenek hiányt az adott helyzetben

	Az anya rossz mentális állapota befolyásolja a család életét	Terápiás foglalkozások, szabadidős programok szervezése
Fogyatékkal élők	<p>A fogyatékkal élők munkavállalása nehezebb</p> <p>A munkaerőpiacra visszairányított megváltozott munkaképességű személyek segítése</p> <p>Nem teljes körű a közintézmények akadálymentesítése</p>	<p>Képzési átképzési lehetőségek biztosítása</p> <p>speciális életvezetési tanácsok nyújtása, felkészítés a munkavégzésre</p> <p>akadálymentesítés áttekintése, cselekvési terv készítése</p>

--

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkaerő-piaci hátrány csökkentése Egészségi állapot javítása Szakképzettséghez jutás segítése	Állami foglalkoztatási szerv területileg illetékes szerve, Felelős: önkormányzat házi orvosi szolgálat, védőnői szolgálat Felelős: önkormányzat Állami foglalkoztatási szerv területileg illetékes szerve, Felelős: önkormányzat
Gyermekek	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek adatbázisának bővítése Egészséges életmód kialakítása Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának segítése	Jelzőrendszer tagjai, Polgármesteri Hivatal Szociális Osztálya Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztálya Térségi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály Közoktatási Intézmények Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály
Idősek	50 feletti álláskereső munkavállalásának segítése A magányosan élő idős emberek kiszolgáltatottságának csökkentése Nemzedékek közötti kapcsolat segítése Generációs programok	Állami foglalkoztatási szerv területileg illetékes szerve Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály Térségi Szociális Alapellátó Szolgálat Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály Civil szervezetek, iskolák, óvodák, művelődési ház, családsegítő szolgálat Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály Civil szervezetek, iskolák, óvodák, művelődési ház, családsegítő szolgálat Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály
Nők	Munkanélküliség csökkentése Gyermekeit egyedül nevelő álláskereső segítése	Állami foglalkoztatási szerv területileg illetékes szerve Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztálya Állami foglalkoztatási szerv területileg illetékes szerve, Gyermejjóléti szolgálat

	A család egészséges működésének segítése – figyelemmel az anya mentális állapotára -	Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, alapítványok Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály
Fogyatékkal élők	Munkavállalás segítése Akadálymentesítés	Állami foglalkoztatási szerv területileg illetékes szerve , családsegítő szolgálat Felelős: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály Önkormányzat Felelős: önkormányzat

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A romák és mélyszegénységben élők munkaerő-piaci hátrányának csökkentése

Intézkedés címe:	A romák és mélyszegénységben élők munkaerő-piaci hátrányának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküliek között jelentős a romák és mélyszegénységben élők aránya. Megfelelő szakképzettség hiányában nem tudnak érvényesülni az elsődleges munkaerőpiacon.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: A foglalkoztatottak számának növelése mind a romák, mind a mélyszegénységben élők körében. - Hátrányos helyzetű célcsoportok képzési igényeinek felmérése, felzárkóztatás, pályaeorientáció, munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakmai képzés, tanácsadás Rövid távú cél: 1 év Kompetenciamérések (milyen képzésre van szükség, igényfelmérés, melyek lehetnek a képzésben résztvevő intézmények, pályázati források figyelemmel kísérése) Középtávú cél: 3 év Képzések beindítása Hosszú távú cél: 5 év Után-követés, elhelyezkedés segítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. kompetenciamérés 2. pályázati források kutatása 3. képző szervek megkeresése, szerződéskötés 4. képzések beindítása 5. után-követés 6. önszorgító csoportok létrehozása
Résztvevők és felelős	Felelős: Polgármester Résztvevők: Polgármesteri Hivatal Szociális Osztály Kérdőívet készítő, Kérdőíves felmérést végző csoport Képzésben résztvevő szervek

Partnerek	Rövidtáv: kérdőívet elkészítő személy, kérdőíves felmérők, pályázatfigyelő, kompetenciamérésben résztvevő személyek Középtáv: Képzések beindítása – képzésben résztvevő intézmények Hosszútáv: Önsegítő csoportok, foglalkoztató intézmények, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos 1 év – kompetenciamérés 3 év – képzések 5 év – után-követés, elhelyezkedés
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: - hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiacra történő visszajuttatása - alacsony végzettségűek megfelelő szintre hozása - nő a szakképzettek száma - a célcsoportok társadalmi megbecsülésének növekedése Dokumentáltság: Adatbázisból egyértelműen látszik a foglalkoztatottak és a szakképzettek számának növekedése Rövidtáv: felmérések kérdőívei Középtáv: a képzésben résztvevők száma Hosszútáv: adatbázis
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: pályázati lehetőségek hiánya, foglalkoztatás bizonytalansága Kockázatcsökkentés eszközei: megfelelő erőforrások, biztos munkaerő-piaci igény felkutatása
Szükséges erőforrások	anyagi/tárgyi erőforrás: pályázat humán erőforrás: a felméréseket és képzéseket vállaló szakemberek

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A nők foglalkoztatási esélyének növelése

Intézkedés címe:	A nők foglalkoztatási esélyének növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküliek között jelentő számú a nők aránya, akik megfelelő szakképzettség hiányában nem tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: A foglalkoztatottak számának növelése a nők körében - a célcsoport képzési igényeinek felmérése, felzárkóztatás, szakmai képzés, tanácsadás - a munkaerő-piacra hosszabb idő után visszatérő nők munkaerő-piaci esélyeinek növelése - fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségének elősegítése - nyugdíj előtt álló nők képzése, átképzése Rövid távú cél, 1 év: kompetenciamérések Középtávú cél, 3 év: képzések beindítása

	Hosszú távú cél 5 év: után-követés, elhelyezkedés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.kompetenciamérés 2.pályázati források kutatása 3.képző szervek megkeresése, szerződéskötés 4.képzések beindítása 5.utánkövetés 6.önsegítő csoportok létrehozása
Résztevők és felelős	Felelős: polgármester Résztevők: szociális osztály kérdőívet készítők, képzésben résztvevő intézmények
Partnerek	Rövidtáv: kompetenciamérésben résztvevők, pályázatfigyelők, kérdőívet összeállítók, kérdőíves felmérők középtáv: Képzésben résztvevő intézmények Hosszútáv: utánkövetésben az önsegítő csoportok, foglalkoztató intézmények, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos 1év: kompetenciamérés 3 év: képzések beindítása 5 év: után-követés, elhelyezkedés segítése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: - gyedről, gyesről visszatérő nők munkaerő-piacra történő visszajuttatása - szakképzettségek szerzők száma - a célcsoportok társadalmi megbecsülésének növekedése Dokumentáltság: Adatbázis töltése, melyből egyértelműen látszik a foglalkoztatottak számának növekedése, a képzettséget szerzők számának pozitív irányú változása Rövidtáv: kérdőívek Középtáv: képzésben résztvevők száma Hosszútáv: adatbázis
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: pályázati lehetőségek hiánya, foglalkoztatás bizonytalansága Kockázatcsökkentés eszközei: megfelelő erőforrások, biztos munkaerő-piaci igény felkutatása
Szükséges erőforrások	anyagi/tárgyi erőforrás: pályázat humán erőforrás: a felméréseket és képzéseket vállaló szakemberek

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A közintézmények akadálymentesítése

Intézkedés címe:	A közintézmények akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közintézmények akadálymentessége nem megfelelő. Kiemelt feladatként kell kezelnünk a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedése feltételeinek megteremtését.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Célok: A mindenki számára akadálymentesen hozzáférhető környezet és közszolgáltatások megteremtéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről szóló 1015/2005.(II.25.) Korm. határozatban foglaltak teljesítése, ennek értelmében megfelelő akadálymentes környezet kialakítása mind az önkormányzati fenntartású, mint a nem önkormányzati fenntartású intézményekben, vállalkozásokban.</p> <p>Rövid távú cél: 1 év</p> <ul style="list-style-type: none"> - pályázati források figyelemmel kísérése az önkormányzati intézmények akadálymentesítésének megvalósítása céljából. - települési szintű felmérés, hol hiányos az akadálymentesítés <p>Középtávú cél: 3 év</p> <ul style="list-style-type: none"> - beruházás megkezdése <p>Hosszú távú cél:</p> <ul style="list-style-type: none"> - akadálymentesítés az érintett intézményekben
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - pályázati írások nyomon követése - felmérés - új beruházásoknál az akadálymentesítés megvalósulása
Résztevők és felelős	Felelős: polgármester
Partnerek	<p>rövidtáv: pályázatfigyelők, pályázatíró</p> <p>középtáv: kivitelező cégek</p> <p>hosszútáv: adatgyűjtést végző személyek az akadálymentesség állapotáról</p>
Határidő(k) pontokba szedve	<p>1 év: pályázati források figyelemmel kísérése</p> <p>települési szintű felmérés</p> <p>3 év: beruházás megkezdése</p> <p>5 év: akadálymentes környezet az érintett intézményekben</p>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint	<p>Eredményességi mutatók: Az akadálymentesített épületek aránya növekszik</p> <p>Dokumentáltság: rövidtáv: pályázati dokumentum középtáv: kivitelezői szerződés hosszútáv: adatbázis az akadálymentes épületekről</p>

fenntarthatósága	Fenntarthatóság: Amennyiben a beruházás meg tud valósulni, a fenntarthatóságot nem fenyegeti veszély
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Pályázati kiírások hiánya
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás: pályázati forrás Humán erőforrás: önkormányzat dolgozói intézmények dolgozói vállalkozások dolgozói

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) és hátrányos helyzetű (HH) gyermekekről pontos nyilvántartás készítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyilvántartásban nem szerepel minden érintett gyermek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Pontos adatgyűjtés, nyilatkoztatás hatékonyabbá tétele
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztatás a HH és HHH-s státusz előnyeiről 2. Adatgyűjtés, nyilatkoztatás, folyamatos aktualizálás 3. A tanulói követés iskolaváltáskor
Résztevők és felelős	Résztevők: védőnők, családgondozó, intézmények Felelős: PH Szociális Osztálya
Partnerek	szülők, védőnők, családgondozó, intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	0,5 év: Tájékoztatás 1 év: Adatgyűjtés, nyilatkoztatás, folyamatos aktualizálás 2 év: A tanulói követés iskolaváltáskor
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: A nyilvántartásban szereplő érintett gyermekek száma növekszik Dokumentáltság: Az adatbázisból egyértelműen látszik a HH-s és HHH-s gyermekek számának növekedése Fenntarthatóság:

	Amennyiben a pontos nyilvántartást sikerül megvalósítani, a fenntarthatóságot nem fenyegeti veszély
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő tájékoztatás és adatgyűjtés
Szükséges erőforrások	Személyi feltétel: PH Szociális Osztálya, pedagógusok, védőnők

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Nemzedékek közötti kapcsolat erősítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A társadalmi gazdasági változások, a több generációs családok atomizálása, a fiatalabb korosztályok elvándorlása növelte a generációk közötti távolságot mind földrajzilag, mind érzelmileg is.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Általános cél: A két-három generációs családok találkozási lehetőségei, rövidebb-hosszabb együttlétük növelése</p> <p>Rövid távú cél 1 év: Tájékozódás, igényfelmérés</p> <p>Közép távú cél 2 év: Programok beindítása a város oktatási, közművelődési, sport intézményeinek bevonásával</p> <p>Hosszú távú cél 5 év: A sikeres programok, rendezvények, túrák ismételt szervezése, hagyományteremtés</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékozódás, igényfelmérés 2. Programok beindítása 3. Sikeres rendezvényes ismételt szervezése
Résztevők és felelős	Művelődési - és oktatási intézmények, családsegítő szolgálat, szociális alapellátó szolgálat, alapítványok Felelős: Családsegítő Szolgálat
Partnerek	Művelődési - és oktatási intézmények, családsegítő szolgálat, szociális alapellátó szolgálat, alapítványok
Határidő(k) pontokba szedve	<p>1 év: Tájékozódás, igényfelmérés</p> <p>3 év: Programok beindítása</p> <p>5 év: Sikeres rendezvényes ismételt szervezése</p>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Eredményességi mutatók: Rendezvények száma</p> <p>Fenntarthatóság: A rendezvények sikere esetén a fenntarthatóságot nem fenyegeti veszély</p>

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség jelenthet kockázatot, ami megfelelő tájékoztatással, szervezéssel csökkenthető
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás: PH, intézmények dolgozói anyagi/tárgyi erőforrás: pályázatok, költségvetés

Jövőképünk

Dorog Város Önkormányzata legfontosabb célja a településen élők jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet fordít a veszélyeztetett célcsoportokra,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romákat nem éri hátrányos megkülönböztetés.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők mindegyikéhez eljussanak az önkormányzat által biztosított szociális ellátások és szolgáltatások.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek mindenek felett álló érdekeinek biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idős emberekre.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a férfiak és nők közötti különbségek soha nem képezhetik hátrányos megkülönböztetés alapját.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következményeiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	Az intézkedés eredményességének fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	munkaerőpiaci hátrány csökkentése	tartós munkanélküliek magas száma a mélyszegénységben élők és romák között	mélyszegénységben élők, romák arányának csökkentése a munkanélküliek között	közfoglalkoztatási programokkal, központi roma programokkal	álláskeresési tanácsadás, speciális roma program, vállalkozási és jogi tanácsadás, motivációs tréning	Polgármester	2019. 02.28.	mélyszegénységben élők, romák arányának 10 %-kal növelése a közfoglalkoztatottak között	munkaügyi központ támogatása, pályázat	5 év
2.	Egészségügyi állapot javítása	rossz egészségi állapot	a munkavállaláshoz megfelelő egészségi állapot, állóképesség biztosítása	Szolgáltatástervezési koncepció	egészségőr képzés, olyan személy képzése, akit a roma családok elfogadnak	PH. Szoc.O.	2019. 02.28.	a közfoglalkoztatásra egészségi okból alkalmatlankok számának csökkentése	munkaügyi központ támogatása, pályázatok	5 év
3.	Szakképzettséghez jutás segítése	társadalmi helyzetük jelentős részben az	a szakképzettek számának	központi roma programokkal	8. osztályra épülő szakképesítést adó képzés	munkaügyi központ vezetője	2019. 06.30.	programban résztvevők száma	munkaügyi központ támogat	5 év

		aluliskolázottsághoz köthető	emelése		lehetőségének bővítése szakiskola indítása				ása, pályázatok	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekekről naprakész nyilvántartás készítése	Nincs naprakész adatbázis a halmazottan hátrányos helyzetű gyermekekről	A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek eredményes felzárkóztatása	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv helyi rendelet	Önkéntes adatszolgáltatás, nyilatkozattétel további ösztönzése	PH Szociális Osztály	2015.-08.30. folyamatos	hhh-s gyermekek száma	személyi feltételek	5 év
2.	Egészséges életmód kialakítása	Egésztelen életmód, egészségtelen táplálkozás a gyermekek körében	Egészséges gyermekek nevelése	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	Előadások szervezése, tájékoztató anyagok kiadása, az iskolai büfékben egészséges élelmiszerek árusítása	köznevelési intézmények	2019.12.30. folyamatos	betegség miatt hiányzó gyermekek számának csökkenése	önkormányzat költségvetése	5 év
3.	Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása	A hátrányos helyzetű gyermekeknek nagy az esélye a leszakadásra	A leszakadás megakadályozása	Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	A jó tanuló hátrányos helyzetű gyermekek ösztöndíjban részesítése	köznevelési intézmények	2015.06.30. folyamatos	növekszik a továbbtanuló hátrányos helyzetű gyermekek száma	önkormányzat költségvetése	5 év
III. A nők esélyegyenlősége										
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	nők szakmához juttatása	Tartósan munkanélküliek magas	szakképzett-ség szerzése, tudatos	szolgáltatástervezési koncepció	rövid távú tanfolyamok szervezése,	Polgármester	2019.02.28.	szakképzettséget szerzett nők aránya	munkaügyi központ	5 év

		száma a nők körében	családtervezés		alapvető szemléletváltás segítése a családi kohézió megőrzése mellett				támogatása, pályázat	
2.	a gyermeküket egyedül nevelő álláskereső szülők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése	vannak gyermeküket egyedül nevelő álláskereső	a gyermekek ne szenvedjenek hiányt az adott helyzetben	szolgáltatás-tervezési koncepció	a problémával érintettek beazonosítása, a szociális ellátás lehetőségeiről tájékoztatás, kérelem beadása, jogosultság megállapítása, támogatás nyújtása	PHSzoc. Oszt.	2014. 12.30. folyamatos	az ellátottak száma	szociálpolitikai előirányzat	5 év
3.	célzott támogatások körének kialakítása	az anya rossz mentális állapota befolyásolja a család életét	a családok harmonikus működésének segítése	szolgáltatás-tervezési koncepció	gyermek eljuttatása rendezvényekre, táborokba, foglalkozások szervezése	gyermek jóléti szolgálat, emberi erőforrások bizottsága	2015.02.28. folyamatos	a támogatásban részesülők száma	pályázatok, civil felajánlások	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	Az 50 év feletti munkavállalásának segítése	az 50 év feletti álláskereső elhelyezkedése a munkaerőpiacon egyre nehezebb	a munkaerőpiacon ne legyen hátrány az 50 év feletti életkor	szolgáltatás-tervezési koncepció	idegen-nyelvtudás és számítástechnikai ismeretek szerzése, vállalkozási ismeretek oktatása, támogatások	munkaügyi központ vezetője	2015. 06.30.	50 év feletti munkavállalók aránya	központi programok	5 év

					nyújtása					
2.	a rizikócsoportba tartozó idős emberek helyzetének feltárása, szükség esetén a segítségadás megszervezése	az idős emberek biztonságának támogatása	az idős emberek életminőségének javulása	önkormányzati rendelet a szociális alapellátás igénybevételéről	a rizikócsoportba tartozó idősök beazonosítása, a szükségleteik feltárása, a segítségadás módjának tervezése	PH Szoc. Oszt.	2014. 12.30.	a rizikócsoportba tartozó beazonosított idős emberek száma	jelzőrend szer kialakítása, gondozó nők munkaideje	5 év
3.	Generációs programok	nemzedékek közötti kapcsolat erősítése, kiépítése	az idősök és fiatalok közötti kapcsolat erősítése, egymás segítése	Szolgáltatástervezési koncepció	Közös programok szervezése	Családsegítő Szolgálat	2015. 02.28. folyamatos	programokban részt vevők száma	pályázati források	5 év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	A fogyatékkal élők elhelyezkedésének segítése	A fogyatékkal élők elhelyezkedése egészségi állapotuk miatt nehezebb	a fogyatékkal élők foglalkoztatási aránya növekedjen	foglalkoztatási mutatók	Képzési, átképzési lehetőségek biztosítása, mely alkalmazkodik egészségi állapotukhoz, a jövőben jobban biztosítja számukra a könnyebb elhelyezkedést	polgármester	2015. 06.30. folyamatos	foglalkoztatott fogyatékos személyek száma	pályázat	5 év
2.	A munkaerőpiacra	sok olyan megváltozott munkaképessé	megváltozott munkaké-	szolgáltatástervezési koncepció	speciális életvezetési tanácsok	polgármester	2014. 06.30.	a munkavállaló megváltozott	civil szervezetek	5 év

	visszairányított megváltozott munkaképességű személyek segítése	gű személy jelenik meg a munkaerőpiacon, aki már évek óta nem dolgozik (korábbi járandóságát elveszítette)	rességű személy ne maradjon ellátás nélkül		nyújtása, felkészítésük a munkavégzésre			munkaképességű személyek aránya az ellátásban részesülők-höz képest	bevonása	
3.	akadálymentesítés	közüintézmények akadálymentesítésének hiányosságai	az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása az önálló életvitelben	Integrált városfejlesztési stratégia	az akadálymentesítés és áttekintése, cselekvési terv készítése a megvalósításhoz	polgármester	2019. 02.28. folyamatos	akadálymentesített középületek, utak száma, aránya	pályázatok	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

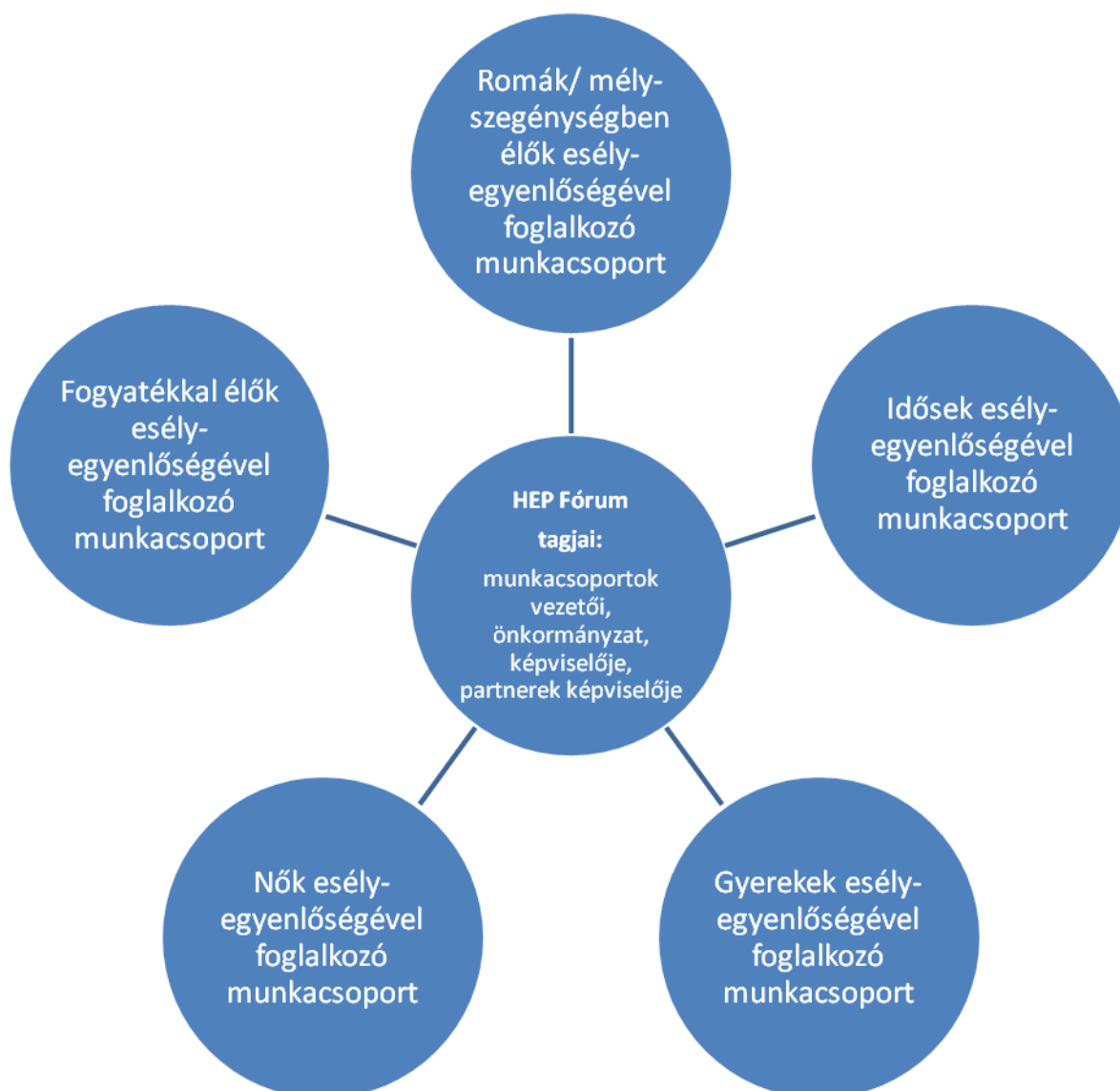
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a szociális osztály vezetője felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Dorog város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Dorog Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 27/2014. (III.28.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dorog, 2014. március 28.

Dr. Tóth János
polgármester

A Dorog Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni:

Dorog, 2014. március 28.

Sitku Pál

Dorogi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű
és Sportiskolai Általános Iskola igazgatója

Dorog, 2014. március 28.

Tóth László

Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltség
vezetője

Dorog, 2014. március 28.

Ujbányi Tiborné

Dorog és Térsége Szociális Alapellátó
Szolgálat vezetője

Dorog, 2014. március 28.

Bokros László

Regionális Érdekképviseleti
és Sport Egyesülete

Dorog, 2014. március 28.

Béres Tiborné

Baptista Szeretetszolgálat Figyelj Rám!
Szociális Szolgáltató
1133 Únpl. u. 2.
Tel: 06-20-9251-1-13
Figyelj Rám!
Szociális Szolgáltató
1133 Únpl. u. 2.
Tel: 06-20-9251-1-13

HEP elkészítési jegyzék¹

ÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Sitku Pál iskola igazgató	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT
Tóth László munkaügyi központ vezetője	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT
Ujbányi Tiborné szoc.alapellátó szolg.vezetője	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT
Varsányi Ildikó vezető óvónő	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.